

Jord kan faas til Købs. I dette Forhold vilde der ganske sikkert nogle Steder ske Forandring, hvis disse Godser overgik til fri Ejendom, og da Grundloven for over 50 Aar siden byder saaledes, og dette Buds. Opfyldelse maa antages at faa heldige Følger, tillader jeg mig at opfordre den højtærede Justitsminister til at tage hele dette Forhold under Overvejelse og mulig fremsætte Forslag til Opfyldelse af Grundlovens Bud paa dette Omraade, ligesom den højtærede Minister jo allerede har stillet Forslag til en Omordning af Retsplejen efter Grundlovens Bud.

Jeg vil dernæst tillade mig at udtale min fulde Tilslutning til de Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Blem) angaaende vort Fiskeri. Jeg bor ved Limfjorden, hvor der drives en Del Fiskeri, og repræsenterer en Kreds, hvori der bor mange Fiskere. Det er efter min Mening et Erhverv, som bør skænktes noget større Opmærksomhed, end maaske hidtil er gjort. Men jeg skal indrømme, at det er saaledes med Fiskerne, at de have meget vanskeligt ved at blive enige. Det er dog nødvendigt, at det maa komme dertil, at Fiskerne slutte sig sammen i Foreninger — saaledes som det ærede Medlem, udtalte — ligesom Landboerne. De maa samlede fremsætte deres Krav, saa vil der ogsaa blive taget Hensyn til dette Erhverv, og de ville saa, hvad ogsaa det ærede Medlem fra Bornholm nævnte, kunde faa Adgang til billige Statslaan, hvorved de kunde erhverve sig de nødvendige dygtige, søgaaende Fartøjer. Der bør desuden arbejdes hen til, at Fiskerne søge mere Oplysning, f. Eks. paa vore Højskoler. Dette vilde sikkert føre til, at flere Højskoler vilde oprette særlige Afdelinger for Fiskere, ligesom der nu ved mange Højskoler er særlige Afdelinger for Haandværkere. Vi have allerede een Højskole her i Landet, der har en særlig Afdeling for Fiskere, og det ville sikkert flere faa, naar Fiskerne komme ind paa at søge dertil. Man har ogsaa mange Fiskeres Udtalelser for, at det vilde være heldigt, om det blev Fiskerne selv, som valgte Tilidsmænd til at føre Kontrol, da jeg tror, at den Kontrol, som saa blev ført, vilde blive mere virksom og billigere, men frem for alt blive mere velset af Fiskerne end den nuværende Kontrol.

Til Slutning vil jeg henlede den højtærede Krigsministers og ogsaa det høje Tings Opmærksomhed paa, om det ikke vilde være ret og billigt, at Pensionen til

vore gamle Krigsinvalider blev forhøjet. Naar jeg hører en Lirekasses mere eller mindre smukke Toner, kan jeg være temmelig vis paa at faa et Syn at se, som tidt gør mig ondt. Man ser en ældre Mand, daarligt klædt, med Krigsmedaillen paa Brystet og med en gammel Soldaterhue paa Hovedet. Han drejer sin Lirekasse, eller, hvis han selv er for svag, har han en Mand dertil. Jeg vilde ikke drage Spørgsmaalet frem her, hvis jeg ikke paa Rejsen herover var truffet paa saadan en gammel Invalid. Jeg spurgte, hvad han fik i Pension, og om det var nødvendigt, at han saaledes rejste rundt. Manden havde et stift Ben og gik daarligt, og han svarede, at han havde 30 Kr. om Maaned. Det kunde han ikke leve af med sin Familie, og derfor var han nødt til saaledes at rejse rundt. Jeg har fremdraget dette til velvillig Overvejelse. Vi maa jo huske paa, at disse Folk have tilsat deres Førlighed i Kampen for vort og deres fælles Fædreland.

H. Madsen: Hvad jeg ønsker at fremdrage, er kun saglige Spørgsmaal. Først et Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister angaaende Sandflugtens Dæmpning. Oppe i min Valgkreds i Jylland er der store Strækninger, der ligge langs Vestkysten, og hvor der er store Sandmiler, som det gælder om at faa dæmpet, for at ikke den dyrkede Jord skal blive ødelagt, og der er ogsaa ifølge Loven af 1867 gjort betydeligt for at hemme denne Ulykke for Landbruget, idet Staten aarligt bidrager betydelige Beløb for at dæmpe Sandflugten. Det har ifølge denne Lov været saaledes, at alle Beboerne, der have Klitarealer, maa deltage i Omkostningerne ved Sandflugtens Dæmpning. Ifølge Loven betaler Staten $\frac{1}{2}$, Amtet $\frac{1}{6}$, Kommunerne $\frac{1}{6}$ og Beboerne $\frac{1}{6}$. Men i Tidens Løb har Staten indtaget store Arealer, som den selv maa vedligeholde, og hvor den selv vil dæmpe Sandflugten, og det har gjort, at der bliver færre og færre om at vedligeholde det tiloversblevne, hvad der endnu maa gøres for den samme Bekostning, for det samme Beløb, som fra første Færd blev brugt dertil. Jeg nævner endnu, at naar Staten har frigjort sig for den Udgift, som tidligere paalaa Beboerne, ved at overtage disse Ejendomme til Beplantning, bliver der færre og færre om at afholde denne Udgift, og den vokser da stadig Aar for Aar i meget stærk Grad for dem, der blive tilbage. Der har da